

Animalades

De vegades, la millor manera d'entendre el comportament humà és buscar paral·lelismes en el món animal. D'aquí procedeix l'ancestral tradició d'explicar faules, aquelles històries populars, protagonitzades per llebres, guineus, garses o escorpins, de les quals es desprèn sempre una lliçó moralitzant profundament humana. Són històries que ens posen davant del mirall i aconseguen, tot sovint, fer-nos reflexionar sobre la pròpia condició. Les persones, com a mamífers que som, ens movem per instint i ens comportem de manera semblant als animals i, per tant, podem dir que els animals tenen comportaments similars als de les persones. Per això, quan diem que algú és un porc, un llop, una rata, una serp, una guineu, un bou, una àguila, una garsa o un gos, ens entenem de seguida: és molt brut, té pocs escrúpols, és manipulador, és una mala persona, és molt fort, té molta vista, és xerraire, és gandul...

En tant que éssers racionals amb capacitat de parlar i argumentar, però, sovint mirem de dissimular allò que ens acosta a les bèsties rere un discurs complex que dona cobertura a la nostra suposada naturalesa superior. Ens amaguem al darrere de les paraules, el domini de les quals, de moment, és patrimoni exclusiu de l'*Homo sapiens*. Siguem sincers, però: quan volem amagar el nostre costat irracional, instintiu, només ens enganyem a nosaltres mateixos. En el fons, la manera de ser i de fer de cadascú és el

resultat de combinar el context familiar, social i cultural amb l'instint natural.

Mirem, per exemple, com actuen les bestioles que formen part de la nostra quotidianitat domèstica: gats i gossos. Els gats consideren que la casa on viuen és seva, que ells són els reis d'aquell domini i que els humans que voltem per allà, als quals toleren amb un punt d'altivesa, som poca cosa més que convidats. Canvieu casa per poble, país o territori i entendreu el que vull dir. Per altra banda, els gossos pensen que els humans som bons, perquè els alimentem, els traiem a passejar i en tenim cura, i per això estan convençuts que som com déus i es deixen sotmetre des d'una fidelitat inqüestionable. Els gats també creuen que els humans som bons, perquè els donem menjar, els raspallem i els fem carícies, però, a diferència dels gossos, estan convençuts que els déus són ells. Aquí, si canviem gats i gossos per tipologies humanes, la paràbola pren sentit: hi ha qui necessita sentir-se sotmès i hi ha qui es creu el melic del món.

Siguem humils. Tinguem clar que, com a mamífers, al capdavant potser ens assemblen a altres mamífers més del que no ens pensem. Sense el llenguatge, que ens ha permès articular un discurs que justifica i vehicula la nostra racionalitat, qui sap si hauríem progressat gaire.

